

Politične stvari.

Proglas.

Namesti družega večjega političnega članka priobčimo na tem mestu danes po „Polit. Corresp.“ objavljen proglas poveljnika Avstrijsko-ogerske armade fzm. barona Filipovića, ki ima zasesti Bosno in Hercegovino. Tako se glasi:

Prebivalci Bosne in Hercegovine!

Armade Avstrijskega cesarja in Ogerskega kralja skoro prestopijo meje vaše zemlje.

One se ne bližajo kakor sovražnik, da bi si prisvojile s silo to zemljo.

Prihajajo kakor prijatelj, da storé konec zlu, katero že mnogo let vznemirja ne samo Bosno in Hercegovino, nego tudi sosedne dežele Avstrijsko-ogerske.

Cesar in kralj je z žalostjo uvidel, da je deželanov boj opustošil to lepo deželo, da se bojujejo sinovi jedne iste dežele med soboj, da sta zaprčena trgovstvo in promet, da vaše poljedelstvo hira, in da se je udomačila ubožnost po mestih in vaséh.

Zavoljo silnih in težkih dogodkov vladi vaši ni bilo moči, da bi utrdila mir in slogo, katera sta podpora narodnemu blagostanju.

Cesar in kralj ni mogel dalje gledati, kako v njegovih pokrajinah gospodarita nasilstvo in nemir, kako trkata ubožstvo in nezadovoljnost na meje njegovih držav.

Obrnile so se oči Evropskih držav na vaš položaj, in sklep je jednoglasen, da vam Avstrijsko-Ogerska povrne mir in blagostanje, katerih tako dolgo pogrešate.

Nj. veličanstvo sultan želeč vam srečo se je vdal ter je izročil vas brambi svojega mogočnega prijatelja, cesarja in kralja Avstrijskega.

Pride zatorej k vam c. kr. armada. Ne prinaša vam vojske, ampak mir.

Naše orožje bode vsakega branilo, a nikogar zatiralo.

Cesar in kralj ukazuje, da vsi sinovi te dežele uživajo jednake pravice po zakonu, da se vsem varuje njih življenje, njih vera in njih imetje.

Stari zakoni imajo veljavo, dokler ne bode novih. Od vseh svetnih in duhovnih gosposk se upa, da ohranjujejo red in podpirajo vlado.

Vaši zakoni in naredbe se ne bodo svojevoljno prominjali, vaših običajev in navad se ne bode dotikal nikdo. Nobena stvar se ne bode po sili promenila, dokler se tehtno ne bode premislilo, kaj je vam potrebnega.

Dohodki te dežele se bodo upotrebljali jedino za nje potrebe.

Zaostali davki poslednjih let se ne bodo iztirjavali. Cesarske in kraljeve armade ne bodo dežele zatirale in vznemirjale. Plačevale bodo vse gotovo, kar bodo zahtevale od prebivalcev.

Cesar in kralj pozná vaše tožne razmere in želi vaše sreče.

Pod njegovim žêzlom bivajo združno mnogi národi, a vsak ima svoj jezik; gospodar je mnogim različnim vernikom, a vsak izpoznavá vero svojo.

Prebivalci Bosne in Hercegovine! Zanašajte se zaupljivo na varstvo staroslavskih zastav Avstrijsko-ogerskih.

Sprejmite naše vojake prijateljski; slušajte gospósko, poprimite se v novo svojega dela, in dosegli bode vaše svojega truda sad.

Naši dopisi.

Od Bosniške meje 21. julija. — O jako prijaznem sprejemu našega Kranjskega polka ste že v zadnjem listu poročali, ki vsem gotovo ostane vedno v milem spominu. Idimo zdaj dalje. V Sisku tudi je iz vsake hiše vihrala slovenska zastava potovajočim na pozdrav, al sprejem vojakov je pokvaril „Jupiter pluvius“, lilo je namreč tako, da so bili iz kolodvora v mesto vsi do kože premočeni. Drugo jutro (15. julija) odpotovali so dalje. Vročina je pripekala kakor v Afrikanskih puščavah, vode ni bilo nikjer dobiti, več ur daleč ni bilo videti hiše, vsa okolica bila je kakor izmrla; zemlja je tu precej ilovita in večidel neobdelana. Predpoldne prišli so v vas Stružec. Vas Stružec je jako revna, vse kočje so lesene ali z ilom ometane, ljudstvo prav borno iz domačega platna oblečeno. Čez dve uri počitka odpotovali so dalje v Osekovo. Tu in sploh dalje proti Bosni je zemlja bolj rodovitna, precej dobro obdelana, nekako leni a gostoljubni ljudje imajo mnogo lepe živine in posebno veliko perutnine; voda pa je skozi in skozi prav slaba in nezdrava, in to je popotniku velika nadloga. Proti mestu Kutina so ob cesti skozi in skozi kočje. Povsod je bilo videti že dosti Bošnjakov, kateri so prebivalcem velika nadloga, ti ljudje živijo za-se, pa tudi delati ne marajo. V Kutini so trgovci, rokodelci in oštirji večidel židi (judje), ki bi ubozege vojaka najraje do nazega slekli. Sploh po vsem Slavonskem je mnogo židov, kateri prav dobre kupčije delajo. Tudi mestice Novsko je precej prijazno; ljudje imajo tudi mnogo govedine in perutnine, al sicer pa je podoba, da raji lenobo pasejo, kakor da bi obdelovali zemljo, katera je jako rodovitna in jim sama toliko rodi, da brez truda morejo živeti, sicer pa so postrežljivi in gostoljubni. Drugi dan (19. julija) so došli vojaki naši v Kosovac in Okučane, kjer je že mnogo vojaka zbranega. Od todi do Bosniške meje ni več kot kake 3 ure hodá. Vkljub težavnemu potovanju je naš vojak dobre volje, samo da bi bilo za pošteni denar kaj piti in jesti, pa si misli, bode že bolje. Kdaj bodo mejo prekoračili, ni še danes znano.

V Gorici 28. jul. — Da je Vaš dopisnik pedant, to veste, drage „Novice“. Tedaj ne boste mu zamerile, če se predrzne Vam očitati, da ste mu v zadnji številki (30.) dopis kolikor toliko spačile. Res, da piše grdo, ali g se v njegovi pisavi vendar precej razločuje od r: kako je bilo tedaj mogoče popraviti g v r in natisniti „razne“ svetilnice, namesti „gazne“? Da pri pogrebih razne svetilnice goré, ni nič nenavadnega tudi v Gorici ne, a da po dnevu gazne luči gorijo, tega nismo v Gorici še videli do 19. t. m. (ko je bil bar. Ritterjev pogreb). Koliko važnosti ima ena sama črka, pokazalo se je tudi že poprej enkrat, ko ste natisnili „učilišče“ namesti „učilišče“. Malenkosti so, ali tudi malenkosti delajo človeka včasih smešnega. Prosim tedaj etc. — Da smo imeli hudo vročino uni dan, omenil sem še poslednji pot; danes imam dodati, da je ponoči od četrta do petka priroda vsled vročine znorela: tako grmenje in treskanje je bilo in tako se je dež ulival, da je bilo groza. Ali — kako nas je osupnila v petek zjutraj neka čudna prikazen v višavah! Kaj mavrica? ali jasno nebó? Nič tacega, ampak italijanska zastava na zvoniku prvostolne cerkve!! Gore in dole je trebul bolet po noči in rodila se je smešna miš — ne, trikolora italijanska! Kam še pridemo? Ne manjka več družega, ko, da obesijo trikoloro policiji na nos. Pa bi tudi ne bilo čudno. Leta in leta vpijejo vsi trezni ljudje in časniki: „Dajte nam kaj več policijskih stražnikov; mesto se širi, 5—6 mož ne zadostuje več sedanjim potrebam“. In ne, in ne! ni denarja! Prav tedaj:

„aštu voľešto, magna di quešto,“ — pravi Benečan. — Novega kapelnika imamo v prvostolni cerkvi. Preč. kapitelj je imenoval na mesto rajnc. Pirca gosp. Gaetano-a Mugnone-a, meščanske bande kapelnika. Gosp. Mugnone je rojen Neapolitanec. — Šolsko leto v naših srednjih šolah se sklene 31. julija. Na gimnaziji ni bilo že veliko let tako sijajne mature, kakor letos. Izmed 12 izpraševancev jo je opravilo 5 z odliko, 7 pa je določno zrelih in je manjkalo dvema prav malo do odličnosti. Sprejetih je bilo l. 1870/1 53 učenec v 1. razred, prišlo jih je do 8. samih 8, katerim sta se pridružila lani 2 Krisper-ja iz Ljubljane (oba odličnika), 1 je bil pristopil že v 2. razredu, 1 pa je mat. preskušnjo ponavljal. — Naša 2 ital. časnika-kulturo nosca „L' Isonzo“ in „Goriziano“ se prav spodbudljivo češeta. Naj jima tekne! — Baron Ritterjevi dediči so podarili za mestne zavode spet znamenite zneske, o. 1200 gold. — Dne 22. t. m. se je ustrelil general grof Jož. Radecki, ranjc. slavnega Radecki-ga 62letni sin.

Iz Štajarskega 20. julija. — 8. dne septembra se bode v Gradcu odkril spomenik, postavljen jako slavnemu možu naše presvitle cesarske rodovine, pokojnemu nadvojvodi Ivanu. Kaj je bil on za Avstrijo, za Štajarsko, kaj je storil za pospeševanje kmetijstva, za ustanovljenje šol in humanitarnih zavodov, to hočem kasneje razložiti, ko se približa slavnostni dan (8. sept.). Za danes naj samo to povem, da je nadvojvoda Ivan tudi Slovence ljubil in spoštoval. *) Njemu so se duševni zakladi Slovencev tako dopadli kakor Nemcev. Slovenske narodne pesmi so mu bile jako mile, dal si jih je na nemški jezik prestavljati. Stanko Vraz jih je v ta namen pošiljal nadvojvodi Ivanu in pokojnemu nemškemu pesniku Anastaziju Grünu. Takrat so bili torej Slovenci v milosti pri visocih gospodih. Žalibog, da so minuli ti časi! — Konec septembra ali v začetku oktobra bode v Celji okrajna kmetijska razstava, s katero vred se bodo razložili tudi rudninski in obrtnijski izdelki. Vse hvalevreden je trud dotičnih mož pri teh razstavah — pisale so po „Slov. Gosp.“ tudi „Novice“ — toda nekaj zelo važnega so pri tem pustili v nemar: vsa vabila namreč, vsi programi, vsa naznanila tiskali so le v nemškem jeziku **) za — slovenskega kmeta, kateri bi se imel v prvi vrsti pri tej razstavi udeležiti. Dokler se ne bode nemškutarjenje opustilo, ni misliti na napredek!

Iz južnega Štajera. (Šolstvo.) Na Mariborskem učiteljski je letos 20 učiteljskih pripravnikov 4. leto svojih študij dovršilo; izpit je naredilo tudi 6 eksternistov. Te nove učitelje bode spodnji Štajer jako potreboval, kajti veliko šol in učiteljev je praznih, zlasti zdaj, ko je bilo mnogo učiteljskih služeb v vojake pozvanih. Na Mariborskem učiteljski je v ostalih 3 letnikih še 112 kandidatov dobro dostalo in od 46 učencev pripravljevalnega tečaja prestopi jih 35 v 1. letnik. V bodoče torej ne utegne več učiteljev primanjkovati.

V programu Mariborske gimnazije je nemški spis prof. M. Valenčaka o „Primožu Trubarju“. Učencev je bilo 259, med temi 128 (?) Nemcev, 127 Slovencev. Maturo je delalo 19 dijakov.

Program Celjske gimnazije ima nemški spis o „Lutrovem vplivu za nemško literaturo“ od suplenta Weiss-a. Po narodnosti je ondi bilo 98 (?) Nemcev in 98 Slovencev. Za maturo se je bilo 8 dijakov oglasilo.

*) Tudi „Novice“ vedó o tem marsikaj povedati.

Vred.

**) Na šolska vodstva v okraju so se baje vendar tudi slovenska vabila razposlala, kakor čitam v „P. Zeitschr.“

Pis.

Od Mure 25. julija. — Na Ogerskem, med prekmurskimi Slovenci in med medjurskimi Hrvati je živahno gibanje zaradi bodočih volitev. Razni magjarski kandidati vladne in opozicijske stranke hodijo se za poslance ponujati, ki obetajo zlate gradove. Al premalo so naši bratje na Ogerskem zavedni in izobraženi, da bi mogli pod silnim pritiskom magjarstva in pri sedanjem krivičnem volilnem redu izbrati si možá s slovenskim programom. Te dni se je v Medjimurji ponujal volilcem neki Nemety, ki je bil že dozdej poslanec. Rad bi bil ta mož, ki ne trobice hrvatski ne zna, zastopal še dalje ogerske Hrvate, in morebiti se mu to tudi posreči. Vsaj je svojim volilcem v Štrigovi ironično obljubil, da se hoče hrvatski naučiti, ako ga zopet izvolijo! — V Soboti na Prekmurskem bi želeli zmage ondodnemu slovenskemu rojaku, g. Agustiću. Ta mož ne zaničuje slovenščine, marveč se hoče ravno z gojitvijo materinskega jezika prikupiti svojim volilcem. Zato bi njegova zmaga bila ob enem tudi zmaga (sicer v mali meri) narodne ideje slovenske na Prekmurskem.

Iz Ljutomerske okolice 28. julija. — Slovenski dijaki Mariborske gimnazije napravijo 11. avgusta v Ljutomeru (v čitalnici) „besedo“ s sledečim dnevnim redom: 1) Pozdrav (nagovor). 2) Domovina (pesen). 3) Pri zibelji. 4) Jadransko morje. 5) Govor. 6) Na straži. 7) Oblačeku in 8) Nočni mir.

Iz Idrije 23. julija. — Včeraj ob pol 11. uri dopoldne je začelo goreti hišno poslopje Antona Kušmana v Rižah. Koj na prvi glas zvoná so naši hrabri delavci, mašinsti, kovači, tesarji in veliko družih svoje delo nemudoma popustili in v nepričakovani naglici s petimi gasilnicami in drugim gasilnim orodjem pridrdrali na požarišče. Kdor pozná sila sila strmo pot v Riže, vé ceniti, s kakim trudom da se je to izvršiti moglo. Pri eni večih gasilnic se je med potjo celó kolo raztrlo, al — to hrabre pomagalce nič ni oviralo; biteli so ž njo vse eno po strmini naprej do ognja. Brezštevilna množica ženstva je nevtrudljivo v škafih vodo donáševala, katere je bilo toliko, da je tekla po vseh Rižah nazaj, kakor da bi bila največa ploha. Ogenj je bil velik, kajti gorelo je tudi senó, katero je gospodar pod streho hranjeno imel. V veliki nevarnosti so bila tudi druga poslopja; a o eni uri je bilo vse pogašeno.

Zahvaljujem se toraj prisrčno za velikansko požrtvovalnost ter za izvrstno vodstvo, osobito gosp. Adolfu Harmelu in njegovim sinovom, vsem mašinstom in kovačem, tesarjem in vsem drugim delovcem. Sosebno se pa zahvaljujem tudi vsemu zgleda vrednemu ženstvu za njihov trud. Slednjič si pa štejem v dolžnost, tudi sl. rudarski direkciji zahvaliti se, da si je tako izvrstne brizgalnice in drugo gasilno orodje napravila, za kar so in bodo Idrijski prebivalci vedno hvaležni.

Ker pa pogorelec ni bil zavarovan, in škode mu je veliko, ga toraj milosrčnim dobrotnikom srčno priporočam, naj mu pomagajo z milimi darovi, da si revež more zopet djati svojo hišico v prejšnji lepí red.

V. Treven, mestni župan.

Iz Ljubljane. — Naša armada je tedaj v pondeljek (29. dne t. m.) pri Brodu prestopila Savo in vsa navdušena stopila na Bosniško zemljo. Živio-klici so se razlegali krog in krog. Naj bi le Avstrijsko tudi za zmirrom ostalo, kar je Avstrija zdaj zasedla, in naj bi laž bila, kar se po časnikih piše, da se Bosna in Hercegovina zopet povrne Turčiji, kedar bo novi red ondi ustanovljen in bodo pranedbe izpeljane. Malo mestice Brod in 29. julij 1878 ostaneta vsakako znamenita v zgodovini Avstrijsko-ogerski. Zato kličemo tudi mi: Živio cesar! živila njegova armada! živila Bosna! živio narod!

— (*O veliki zabavi na korist sirotam*), ki so po odhodu svojih rediteljev v Bosno zapuščene ostale, mōgli bi napisati cele strani našega lista, ko bi nam popis prostora ne jemal za druge članke. Zato poročamo le na kratko in rečemo, da je bil vspeh na vsako stran sijajin. Sama nebesa bila so milodarni napravi mila, kajti deževalo je prej in pozneje, le v nedeljo je bilo vreme jako prijazno. Privrelo je tedaj toliko občinstva v vrtno prostorije čitalnične, da je zmanjkalo stolov. Gosp. dr. Vošnjak, naprošen od odbora čitalničnega, je lepo razložil namen zabave, s katero tudi narodna društva (čitalnica, sokol in dram. društvo) hočejo nekoliko podpore nakloniti sirotam naroda našega, ki se po svojih sinovih, kateri so odpotovali v Bosno, ponašati sme, da tudi Slovenci sodelujejo pri osvobojenji slovenskih bratov iz jarma Turškega. — Izvrstno dobro se je od konca do kraja izvršil tudi pevski del veseličnega programa pod vodstvom nevtrudljivega pevovodje gosp. V. Valente po gospodih pevcih čitalnice naše, ki so za popevane zборе glasno pohvalo žéli, še posebno pa sta se odlikovala gosp. Josip Noll (zdaj operista sl. Milaneške opere) in pa gosp. Jan. Meden, katerima, kakor tudi g. Valenti v dvospěvu z g. Medenom, je v njunih samospěvih donela gromovita hvala. — Isto tako so tudi gospodje „Sokoli“ s težkimi pa elegantnimi telovadnimi produkcijami občinstvu zopet sijajno pokazali, kaj zamore „slovenski telovadec“. Naj še posebno imenujemo gospode Mulačeka, Ginterja, Kališnika, Kremžerja in Kajzela. Škoda le, da telovadišče je bilo premalo razsvitljeno in se je okoli njega toliko radovednega občinstva nastavilo, da drugi bolj oddaljeni so le malo videti mogli. Ker je tudi mestna godba dobro pomagala in je gostilničar obilim gostom stregel, kar je mogel, je razvidno, da je resnično, kar smo gori o vspehu milodarne zabave rekli, ki se pa najbolj s tem potrjuje, da z vstopnino in prodanimi srečkami za 190 dobitkov, ki vsi so bili po dveh blagih gospěh brezplačno nabrani, bode po odbitih stroških gotovo iz nicojšnje zabave ostalo nad 500 gold. v podporo sirotam. K tej svoti pride pozneje še to, kar se bo pri kegljanji nabralo, katero dramatično društvo v isti namen napravi od 1. do 20. avgusta. — Tako rada spolnujejo narodna društva vselej, kedar je treba, svoje dolžnosti do naroda svojega, in vspeh je vselej tak, da morejo ponosna biti nad tem, kar kažejo svetu.

— Iz Kranja se je v soboto pod vodstvom gosp. župana Šavnika deputacija 4 mestnih odbornikov podala na Dunaj prosit za obstanek Kranjske gimnazije. V pondeljek je imela avdiencijo pri Nj. veličanstvu cesarju.

— (*Iz seje deželnega odbora 27. julija.*) Službenini učiteljev na novi dverazredni ljudski šoli na Studencu pri Krškem je deželni odbor odločil na 500 gold. in 400 gold. in je pritrdil predlogu krajnega in okrajnega šolskega sveta, da se Jernej Vrančič definitivno potrdi v službi nadučitelja na ljudski šoli v Moravčah. — Za slučaj, ako mora kdo izmed sekundarijev deželne bolnisnice v vojaško službo stopiti, je deželni odbor sklenil, da se služba dotičnega sekundarija pol leta ne oddá družemu, ampak za ta čas njemu prihrani, ako se zopet oglasi za vstop; med tem časom naj dotični primarij s pripomočjo ostalih sekundarijev namestuje v vojno službo poklicanega.

— V Krškem se začne letos prvi tečaj tako imenovane meščanske šole (Bürgerschule) z nemškim učnim jezikom. To je prva meščanska šola na Kranjskem. Ker se moramo še med tako „zabite“ šteti, da ne razumemo, zakaj ne zadostuje 6 razredov ljudskih šol ali pa nižja realka takim učencem, ki imajo v „me-

ščansko“ šolo priti, in pa ne vemo, kaj hočejo stariši s takim fantom početi, ki meščansko šolo dovrši, smo radovedni, kdo in koliko fantov pride v Krško „Bürgerschule“? Za prvi hip bodo že nekatere dečke zalase privlekli v novo šolo, da ne bo čisto prazna, čez malo let pa bode krasno poslopje menda prazno stalo. — Ko bi bil g. Hotschewar ta denar, s katerim je to šolo zidal, obrnil na napravo sirotnice (Waisenhaus), ki je naša dežela še zmiraj milo pogreša, bil bi postal v resnici dobrotnik deželi, tako pa je denar zavržen za šolo, ki med družimi učilišči ni miš ne tič.

— (*Preskušnja babic*), ki so v drugem polletju dovršile šolo porodolovja z nemškim jezikom, je bila 27. dne t. m. v pričo c. k. vladnega svetnika in vodje te šole viteza dr. Stöckelna, izpraševala pa sta prof. dr. Valenta in dr. K. Bleiweis. 2 babici ste preskušnjo prestali prav dobro, 2 dobro, 1 precej dobro.

— (*Družba sv. Vincencija v Ljubljani*) je ravnokar na svitlo dala drugo računsko poročilo, to je, za čas od 24. aprila 1877. do 24. aprila 1878., iz katerega je razvidno, da se je dobrodelna družba, katera je revnim družinam in posameznim siromakom skrbna mati, v Ljubljani že prav trdno vkoreninila. Povod tej družbi pred malo leti je dal iz Gradca prišedši gosp. profesor Kronberger, ki je zdaj osnovana na dve konferenci: ena deluje pod imenom „konferenca sv. Nikolaja“, kateri je profesor dr. Jan. Gogala predsednik, — druga ima imé „konference sv. Jakoba“, katero vodi gosp. prošt dr. Jarc; oba predsednika podpirajo tajniki, blagajniki in odborniki. Vsaka konferenca ima svojo lastno blagajnico. Dohodki za omenjeno leto, nabrani po milodarib dobrotnikov, ki so v računih imenovani, so znesli 5147 gold. Vrh podpore, ki jo družba deli siromakom, dela pa tudi na to, da bi se ustanovila sirotnica v Ljubljani, ki je deželi naši res živa potreba. Naj bi blagim možém, ki so na čelu tej družbi, se posrečila naprava sirotišča, za katero je dozdej nabranih 1403 gl. 80 krajc.

— (*Letni shod „Cecilijne družbe“*) je bil 25. dne t. m. prav sijajen. Došlo je udov raznih stanov iz mnogih krajev toliko, da jih je bilo pri zboru v veliki dvorani škofovi čez 60 nazočih. Predsednik gosp. prošt dr. Jarc je zborovanje začel s pozdravom došlim udom in z zahvalo gosp. knezoškofu za njegovo krepko podporo. Tajnik prof. Gnjezda je poročal o delovanji družbinem; poročilo je bilo s pohvalo sprejeto. Blagajnica družbe, ki šteje 316 udov in o kateri je poročal gosp. S. Bohinec, v kljub mnogih stroškov, ni prazna. Vodja družbine glasbe gosp. A. Förster je poročal o orglarski šoli, ki šteje 20 učencev in je jako važna naprava za izučenje dobrih organistov. O zanimivem govoru je razložil gosp. A. Dolinar jezik liturgičnega petja in veličavo cerkvenega petja. Konečno je še gospod knezoškof dr. Pogačar pohvalil delovanje družbe, in z volitvijo odbora je bil zbor končan. Pred zborovanjem je bila ob osmih zjutraj v stolni cerkvi slovesna sv. maša, pri kateri se je pela Försterjeva „Missa in honorem s. Caeciliae“. To je veličastno delo in se je izvršilo tudi z vso natančnostjo. Ob štirih popoldne je bila tudi v stolni cerkvi produkcija raznih drugih cerkvenih pesmi, ki ne budé lek pobožnosti, ampak so tudi za strogo umetniško uhó; pevcí in pevke so jih s pravim občutkom, temeljito izurjenostjo in lepimi glasovi izpeljevali. Bil je to prav cerkven koncert, ki je na poslušalce naredil velik vtis. — Zvečer ob šestih so se končale cerkvene slovesnosti v Franciškanski cerkvi, kjer je razen povzdigljivega petja imponirala mogočnost Goršičevih orgelj. Le eden glas je bil, da kaj takega v Ljubljani ni bilo, dokler ni bilo „Cecilijne družbe“, ki pa je tudi v teku enega leta storila veli-

kansk korak naprej. Toplo pripoznanje tedaj udom, posebno pa odboru in voditelju gosp. A. Försterju. Taka cerkvena glasba mora spodriniti vsako drugo: to je rekel vsak, kdor jo je slišal. — Slavnostni dan je sklenila večerna zabava na vrtu gostilnice „pri zvezdi“. Tu je bilo gibanje živahno, slišale so se napitnice na osebe za družbo zaslužne, zdravice došlim udom iz sosednih škofij itd. Tudi domače pesmi so lepo donele, čeravno so jih peli pevci, ki morda še niso nikdar skupaj peli. In zopet to je znamenje, da je narod slovenski muzikaličen, kakor malokateri. Slava!

— (V občnem zboru „dramatičnega društva“) preteklo nedeljo je bil, ker se je dosedanji predsednik g. Jan. Murnik odpovedal predsedstvu, izvoljen za predsednika g. Franc Potočnik, za blagajnika g. dr. Jos. Staré, za odbornike pa gospodje dr. Karol Bleiweis, Franjo Drenik, Peter Grasselli, Ivan Hribar, Janko Krsnik, Jos. Jurčič, Fr. Levec, Jan. Murnik, Vojteh Vatenta in profesor Wiesthaler.

— (Čuden mož beseda.) Te dni se je v Ljubljani obesil nek čevljar. Mikavno pri tem je to, da je prejšnji večer v kavarni obetal, da se bo, tedaj je mož držal besedo.

— Za Kranjske uboge slepe otroke je razpisanih 8 ustanov, ena pa za mutastega na zavodih v Lincu, v katere se sprejmó od 7. do 12. leta. Stariši ali varuhi tacih otrok morajo prošnje vložiti pri c. k. deželni vladi zadnji čas do 20. avgusta t. l.

— (Naznanilo.) Vsled dovoljenja in denarnega nakaza vis. c. kr. ministerstva je odbor čebelarskega društva sklenil, najprej napraviti 3 potovalne shode in govore z razdeljenjem čebelarskega orodja med poslušalce po izsrečkanji, in sicer:

1. V Št. Rupertu na Dolenskem 4. dne avgusta t. l. po spomladanski službi božji,

2. na Igu (blizo Ljubljane) 10. dne avgusta ob 11. uri v šolskem poslopji, in

3. v Kamniku 13. dne avgusta tudi ob 11. uri v prostorih dekanijskega poslopja.

— (1. izkaz milodarov za zapuščene rodovine v vojaščino poklicanih vojakov je daroval:) Deželni odbor Kranjski 2000 gold., gosp. Franjo vitez Kallina, c. kr. dež. predsednik v Ljubljani 100 gld., gosp. Frid. vitez dr. Kaltenegger, deželni glavar 50 gold., gosp. Janez Viljem Strecker, civilni in vojaški krojač 5 gold., gosp. Jakob Syz, fabriški posestnik v Medvodah 50 gold., gosp. Anton Navratil iz Metlike nabral in poslal 14 gld. 30 kr., zbirka odhajajočih dijakov kupčijske šole g. F. Mahra 35 gold. 89 kr., gosp. Ferd. Mahr, vodja kupčijske šole v Ljubljani 10 gold., gosp. Andr. Brus v Ljubljani 5 gold., gosp. Franc Pirker, kupčijski odpravnik v Ljubljani 10 gold., od neimenovanega gospoda iz Vidma na Laškem 5 gold., gosp. Josip Pfeifer, deželni koncipist 2 gold., gosp. Franc Pogačar v čitalnici v Bizaviku nabral in poslal 4 gold. 35 kr., zbirka c. k. okrajnega glavarstva Logaškega pri gg. uradnikih c. k. uradov v Logatcu 18 gold. 50 kr., gosp. učitelji ljudskih šol Ljubljanskega okraja pri konferenci 24. julija zložili in po gosp. nadzorniku Vizjaku izročili 13 gold. 60 kr., gospá M. A. 10 gld., gosp. Franc Mally, usnjar in hišni posestnik v Ljubljani 25 gld., gosp. dr. Mrhal, c. k. šolski svetnik in vodja višje realke v Ljubljani 3 gold., gosp. Henrik grof Coudenhove, veliki kapitular vitezov nemškega reda v Ljubljani 50 gold., gosp. Anton Samassa, zasebnik v Ljubljani 25 gold., gosp. Albert Samassa, c. k. dvorni zvonar v Ljubljani 25 gold., gosp. Jakob Smolej, c. kr. šolski svetnik in vodja višje gimnazije v Ljubljani 3 gold., gosp. Viktor Recher iz Ljubljane 50 gold.; skupni znesek 2514 gld. 64 krajc.

Novičar iz domačih in tujih dežel.

Z Dunaja. — Svetli cesarjevič Rudolf pride jutri v Prago, kjer ostane več časa. Velike priprave se delajo za slovesni sprejem princa-naslednika.

— Vlada se dogovarja z društvom južne železnice, kako bi se prav kmalu naredila železnica od Siska v Novi (v Bosno). Od Novega bi se potegnila v Banjaluko, kjer bi se spojila z Avstrijsko železnico.

— Mobilizacija Avstrijsko-ogerske armade je zraven Ogerske in Hrvaške najbolj zadela Kranjsko, spodnjo Štajarsko, Koroško, Primorsko in Dalmacijo. Česke, Moravske, Šlezke, Galicije, Bukovine, gornje Avstrije in Salcburškega ni skor nič zadela. — Tedaj najbolj slovanski armadi pod poveljstvom Slovana fzm. Filipovića pripada velevažna naloga rešiti slovanski narod na jugu jarma Turškega.

— Váj deželnih brambovcev na Štajarskem, Kranjskem, Koroškem in Primorskem letos ne bo, in sicer zato ne, da v teh deželah, ki so po mobilizaciji najbolj prizadete, kmetijska dela preveč ne zaostanejo.

— Kako malo je v Avstriji šolstvo še za stanovitno vredjeno, kaže soper nova prememba o gimnazijah, po kateri se več realnih gimnazij za prihodnje šolsko leto prestroji v navadne gimnazije le s tem dodatkom, da je v njih tudi risanje obligaten nauk. Med temi prestrojenimi gimnazijami ste tudi Novomeška in Kočevska na Kranjskem. Zmirom in zmirom skušamo, pa nič pravega ne zadenemo!

Ogersko. — Valovje volilne borbe tu čedalje više gré. „Mi nočemo okupacije Bosne in Hercegovine, kdor je hoče, ni naš!“ tako se glasi parola volilna. Nekdanji Ogerski minister Baltazar Horvath, eden izmed najbistrejših Ogerskih politikov, tudi ne odobrava okupacije Bosne zato, ker v njej vidi neogibljive razpore med Magjari in Hrvati. Mož ima prav, kajti če bi Magjari hoteli pod „magjaroszag“ djati tudi Bosno, morali bi se temu upreti Hrvatje.

Italija. — Čedalje bolj se množi krik proti Avstriji. „Za Trient in Trst mora vojska biti; če tudi bi vlada je ne hotela, hoče jo narod Italijanski!“ — tako gre glas po vsi deželi.

Od Avstrijsko-Bosenske meje. — Zastava Avstrijska plapolá že v Bosni — to je najnovejše in najvažnejše poročilo z juga. Ko sta, kakor naznanjajo telegrami, naš cesar in sultan pritrčila Berolinski pogodbi, so naše čete prestopila 29. t. m. mejo brez vseh zadržkov in sicer eden oddelek pod poveljstvom nadvojvode Ivana Salvatorja (ki je, kakor zvemo po privatnem pismu, prevzel poveljništvo 26. t. m.) je zasedel Berbir, drugi pa je šel pod poveljstvom generala Filipovića isti dan čez Savo. Ljudstvo povsod prijazno sprejema Avstrijske vojake, Turške posadke se umikajo.

Kar se tiče zasedenja samega, bi mi želeli, da bi se spolnilo vse to, kar je v oglasu našega cesarja do Bosnijakov in Hercegovincev. Vendar Andrassyevi politiki ne upajo preveč razni listi. Nekaterim se zdi, da zasede naša vojna Bosno samo zato, ker Turčija ni več v stanu brzdati Slovanov, in da, kedar bo ona napravila „mir“, dajo se dežele zopet Turčiji nazaj. Tako neki da se zavezal Andrassy Turčiji nasproti. Toda malo verjetno je to, da bi Avstrija bila le Evropi in Turčiji žandar na lastne stroške, ki ne bodo majhni, potem pa da bi zopet to, kar že ima, dala zopet iz rok brez vsega odškodovanja.

Listnica vredništva. Gosp. V. M.: Ali u ali v? drugi pot.